

Az állami támogatások ellenőrzési eljárásainak lefolytatására alkalmazott bevált gyakorlatok kódexe

(2009/C 136/04)

1. E KÓDEX ALKALMAZÁSI KÖRE ÉS CÉLJA

1. A Bizottság az EK-Szerződés szerinti állami támogatási rendszer hatékonyságának, átláthatóságának, hitelességének és kiszámíthatóságának fokozása érdekében 2005-ben elfogadta a „Kevesebb és célzottabb állami támogatás: ütemterv az állami támogatás 2005–2009 közötti reformjához” című állami támogatási cselekvési tervet (a továbbiakban: ÁTCST) ⁽¹⁾. A „kevesebb és célzottabb állami támogatás” elve alapján az ÁTCST központi célkitűzése a tagállamok arra való ösztönzése, hogy csökkentsék az általános támogatást, miközben az állami támogatási forrásokat horizontális, közös érdekű célkitűzések felé irányítják át. E célkitűzés elérése érdekében az ÁTCST azt szorgalmazza, hogy hatékonyabb, egyszerűbb és kiszámíthatóbb eljárásokat vezessenek be az állami támogatások területén.
2. A Bizottság meg kívánja erősíteni ezen elkötelezettségét a bevált gyakorlatok e kódexének közzétételével, hogy ily módon hozzájáruljon a minden érintett fél számára lehető leghatékonyabb és legeredményesebb eljárások kialakításához. A kódexben foglaltak alapját az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ alkalmazása során gyűjtött tapasztalatok, illetve az állami támogatási eljárások különböző szakaszainak időtartamáról, a panaszkezelésről és az információgyűjtő eszközökről készített belső bizottsági tanulmányok képezik. A kódex fő célja, hogy útmutatást nyújtson az állami támogatási eljárások mindennapos lefolytatásához, valamint elősegítse a bizottsági szolgálatok, a tagállami hatóságok, illetve a jog és a gazdaság képviselői közötti hatékonyabb együttműködést és kölcsönös megértést.
3. Az állami támogatási eljárások sikeres fejlesztése megköveteli azt, hogy a Bizottság és a tagállamok egyaránt fegyelmetek és kölcsönösen elkötelezettek legyenek. Bár a Bizottság nem felelős az együttműködés tagállamok és érdekelt felek részéről tapasztalható hiányából adódó következményekért, azon fog munkálkodni, hogy javítsa az általa végzett vizsgálatok és a belső határozathozatali folyamatok minőségét, hogy ezáltal biztosítsa az állami támogatási eljárások nagyobb fokú átláthatóságát, kiszámíthatóságát és hatékonyságát.
4. Az állami támogatások korszerű felépítésével összhangban ez a kódex a kiszámíthatóbb és átláthatóbb eljárások kialakítását szolgáló, az állami támogatások bizonyos típusainak kezelésére vonatkozó egyszerűsített eljárásról szóló bizottsági közleményből ⁽³⁾ és az állami támogatásra vonatkozó jogszabályok nemzeti bíróságok általi végrehajtásáról szóló bizottsági közleményből ⁽⁴⁾ álló egyszerűsítési csomag utolsó része.
5. Az egyedi ügyek sajátosságai azonban szükségessé tehetik e kódex kiigazítását, vagy az attól való eltérést ⁽⁵⁾.
6. A halászati és az akvakultúra-ágazat sajátosságai, valamint az elsődleges mezőgazdasági termékek előállításához, illetve a mezőgazdasági termékek feldolgozásához és forgalmazásához kapcsolódó tevékenységek miatt szintén indokolt lehet az e kódextól való eltérés.

2. A KÖZÖSSÉGI JOGSZABÁLYOK ÉS A KÓDEX KÖZÖTTI VISZONY

7. E kódexnek nem az a célja, hogy teljes vagy átfogó képet nyújtson a közösségi állami támogatási ellenőrzési eljárások háttérében rejlő jogszabályi, értelmezési és igazgatási intézkedésekről, hanem az az állami támogatási eljárásokra vonatkozó alapszabályokkal összefüggésben és azok kiegészítéseként értelmezendő.

⁽¹⁾ COM(2005) 107 végleges.

⁽²⁾ HL L 83., 1999.3.27., 1. o.

⁽³⁾ Lásd ennek a Hivatalos Lapnak a(z) 3 oldalát.

⁽⁴⁾ HL C 85., 2009.4.9., 1. o.

⁽⁵⁾ A 2008. évi bankválsággal összefüggésben a Bizottság megtette a megfelelő lépéseket annak biztosítására, hogy a hiánytalan bejelentést követően gyorsan, szükség esetén akár 24 órán belül és hétvégén is sor kerülhessen a határozatok elfogadására. Lásd az állami támogatásokról szóló szabályoknak a pénzügyi intézetek vonatkozásában a jelenlegi pénzügyi világválsággal összefüggésben tett intézkedésekre történő alkalmazása című bizottsági közleményt (HL C 270., 2008.10.25., 8. o.). A reálgazdaságra vonatkozóan lásd az „Ideiglenes közösségi keretrendszer a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekhez a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban” című bizottsági közleményt (HL C 83., 2009.4.7., 1. o.).

8. Ily módon a kódex nem hoz létre az Európai Közösséget létrehozó szerződésben, a 659/1999/EK rendeletben és a 659/1999/EK rendeletet végrehajtó 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági rendeletben ⁽¹⁾ meghatározott jogokon és kötelezettségeken felüli egyéb jogokat és kötelezettségeket, és nem módosítja azokat.
9. E kódex megállapítja a mindennapokban bevált gyakorlatokat, hogy – a bejelentett vagy be nem jelentett esetek, illetve a panaszok vizsgálatának minden egyes szakaszára vonatkozóan – hozzájáruljon az állami támogatási eljárások gyorsabb lefolytatásához, valamint átláthatóbbá és kiszámíthatóbbá tételéhez.

3. A BEJELENTÉST MEGELŐZŐ KAPCSOLATOK

10. A Bizottság tapasztalatai szerint a látszólag egyszerű esetekben is hasznos a bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel. A bejelentést megelőző, a bizottsági szolgálatok és a bejelentő tagállam közötti kapcsolat mindkét félnek lehetőséget nyújt a tervezett projekt jogi és gazdasági aspektusainak a bejelentést megelőző informális és bizalmas megvitatására, ezáltal javítja a bejelentések minőségét és teljesebbé teszi őket. Ebben az összefüggésben a tagállamok a bizottsági szolgálatokkal közösen is kidolgozhatnak a tervezett intézkedés problémás részeit módosító javaslatokat. E szakasz tehát hozzájárul ahhoz, hogy a Bizottságnak tett hivatalos bejelentést követően az esetet gyorsabban kezeljék. A sikeres előzetes bejelentés lehetővé tenné a Bizottság számára, hogy a bejelentés dátumától számított két hónapon belül ⁽²⁾ határozatot hozzon a 659/1999/EK rendelet 4. cikkének (2), (3) és (4) bekezdése szerint.
11. Kifejezetten ajánlatos a bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel azokban az esetekben, amelyek olyan sajátos új aspektusokat vetnek fel, amelyek indokolttá teszik az informális előzetes megvitatást a bizottsági szolgálatokkal, tagállami kérés esetén azonban bármikor szívesen nyújtunk informális segítséget.

3.1. Tartalom

12. A bejelentést megelőző szakasz lehetőséget nyújt arra, hogy az érintett tagállammal megvitassák és útmutatást nyújtsanak számára azzal kapcsolatban, hogy milyen információkat kell tartalmaznia a benyújtandó bejelentési nyomtatványnak ahhoz, hogy az a bejelentés napjától teljes legyen. Az eredményes bejelentést megelőző szakasz lehetővé teszi továbbá a tervezett intézkedéssel kapcsolatban felmerült lényegi kérdések nyílt és konstruktív környezetben történő megvitatását. Ez különösen fontos azon projektek esetében, amelyek úgy ahogy vannak nem lennének elfogadhatóak, így jelentősen módosítani kellene vagy vissza kellene vonni őket. E szakaszba tartozhat továbbá az egyéb jogalapok meglétének elemzése és a korábbi hasonló ügyek megállapítása is. Ezenfelül a bejelentést megelőző, eredményes szakasz lehetővé teszi a bizottsági szolgálatok és a tagállam számára, hogy a tervezett projekt közös piaccal való összeegyeztethetőségének bizonyításához elhárítsák a legfontosabb versenyjogi aggályokat, gazdasági elemzést készítsenek, és adott esetben külső szakértőket vonjanak be. A bejelentő tagállam a bejelentést megelőző szakaszban kérheti a bizottsági szolgálatoktól azt is, hogy a bejelentési nyomtatványban szereplő bizonyos információk benyújtására vonatkozó kötelezettséget függessze fel abban az esetben, ha a konkrét körülmények miatt azok sürgősen szükségesek az eset vizsgálatához. Végezetül, a bejelentést megelőző szakasz döntő annak meghatározására nézve, hogy egy ügy *prima facie* kezelhető-e az egyszerűsített eljárás keretében ⁽³⁾.

3.2. Alkalmazási kör és határidők

13. Annak érdekében, hogy a bejelentést megelőző szakasz konstruktív és hatékony legyen, az érintett tagállamnak érdekében áll, hogy megküldje a Bizottságnak a tervezett állami támogatási projekt értékeléséhez szükséges információkat egy bejelentési nyomtatvány-tervezet formájában. Az ügy gyors kezelésének biztosítása érdekében a találkozókkal szemben alapvetően előnyt élveznek az e-mailek vagy konferenciahívások. A bejelentési nyomtatvány-tervezet kézhezvételét követő két héten belül a bizottsági szolgálatok megszervezik az első bejelentést megelőző kapcsolatfelvételt.

⁽¹⁾ HL L 140., 2004.4.30., 1. o.

⁽²⁾ Ez a határidő nem tartható azokban az esetekben, ahol a bizottsági szolgálatoknak többször kell információt kérniük a hiányos bejelentések miatt.

⁽³⁾ Lásd az állami támogatások bizonyos típusainak kezelésére vonatkozó egyszerűsített eljárásról szóló bizottsági közleményt.

14. Általános szabály, hogy a bejelentést megelőző kapcsolat időtartama ne haladja meg a két hónapot, és azt kövesse teljes bejelentés. Amennyiben a bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel nem jár a kívánt eredménnyel, a bizottsági szolgálatok lezártnak nyilváníthatják a bejelentést megelőző szakaszt. Mivel az egyes esetek összetettsége hatással van a bejelentést megelőző kapcsolat időtartamára és formátumára, e kapcsolatfelvétel több hónapot is igénybe vehet. Ezért a Bizottság azt ajánlja, hogy a különlegesen bonyolult esetekben (pl. megmentési támogatás, nagy kutatási és fejlesztési támogatás, nagy összegű egyedi támogatás vagy különösen nagy és összetett támogatási programok) a tagállamok minél hamarabb kezdeményezzenek kapcsolatot, hogy ezáltal lehetővé tegyék az érdemi megvitatást.
15. A Bizottság tapasztalatai szerint különösen a jelentős technikai, pénzügyi és a projekthez kapcsolódó egyéb hatásokkal járó esetekben nagyon hasznos a bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel során a támogatás kedvezményezettjének bevonása. Ezért a Bizottság azt ajánlja, hogy a bejelentést megelőző kapcsolatfelvételbe vonják be az egyedi támogatások kedvezményezettjeit.
16. A kifejezetten újszerű vagy összetett eseteket leszámítva a bizottsági szolgálatok arra törekednek, hogy a bejelentést megelőző szakasz végén előzetes tájékoztató értékelést bocsássanak az érintett tagállam rendelkezésére. Ez a kötelező érvénnyel nem bíró értékelés nem a Bizottság hivatalos álláspontja, hanem a bizottsági szolgálatoktól érkező, informális iránymutatás a bejelentéstervezet hiánytalanságáról és a tervezett projekt közös piaccal való, első látásra valószínűsíthető összeegyeztethetőségéről. Különösen bonyolult esetekben a tagállam kérésére a bizottsági szolgálatok írásban is nyújthatnak útmutatást a benyújtandó egyéb információkról.
17. A bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel szigorúan bizalmas. Az eszmecsere önkéntes alapon zajlik, és nem befolyásolja a konkrét eset hivatalos bejelentést követő kezelését és vizsgálatát.
18. A bejelentések minőségének javítása érdekében a Bizottság szolgálatai arra törekednek, hogy kielégítsék a tagállamok képzési igényeit. A Bizottság rendszeres kapcsolatban marad a tagállamokkal, hogy megvitassa az állami támogatási eljárások további javításával kapcsolatos kérdéseket, különösen az alkalmazási kört és a vonatkozó bejelentési nyomtatványok tartalmát illetően.

4. KÖLCSÖNÖSEN ELFOGADOTT TERVEZÉS

19. A kifejezetten újszerű, műszaki szempontból összetett, egyéb módon kényes vagy rendkívüli sürgőséggel vizsgálendő esetekben a bizottsági szolgálatok a bejelentő tagállamnak kölcsönösen elfogadott tervezést ajánlanak fel, hogy így növeljék az állami támogatási vizsgálat várható időtartamának átláthatóságát és kiszámíthatóságát.

4.1. Tartalom

20. A kölcsönösen elfogadott tervezés a tagállam és a bizottsági szolgálatok közötti strukturált együttműködés egyik formája, amely a vizsgálat valószínű lefolyásának és várható időtartamának kölcsönös tervezésén és megértésén alapul.
21. Ebben az összefüggésben a bizottsági szolgálatok és a bejelentő tagállam különösen az alábbiakban állapodhat meg:
 - a szóban forgó esetet prioritásként kezelik, amiért cserébe a tagállam hivatalosan elfogadja, hogy tervezési vagy erőforrás-kezelési okokból ⁽¹⁾ szükség esetén felfüggeszthető az ugyanazon tagállam által bejelentett egyéb ügyek kivizsgálása ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Például olyan esetekben, ahol az Európai Unió pénzügyi intézményei holdingalapként lépnek fel.

⁽²⁾ Lásd a 659/1999/EK rendelet 4. cikkének (5) bekezdését.

- a tagállam, illetve az érintett kedvezményezett által benyújtandó információk, ideértve a tanulmányokat, külső szakértők bevonását vagy a bizottsági szolgálatok által végzett egyoldalú adatgyűjtést; valamint
 - a konkrét eset bizottsági szolgálatok általi értékelésének valószínű formája és időtartama a bejelentés után.
22. Cserébe a tagállam azon erőfeszítéseiről, hogy időben és a kölcsönösen elfogadott tervezés keretében megállapított formában benyújt minden szükséges információt, a bizottsági szolgálatok arra törekednek, hogy az eset további vizsgálata során betartsák a kölcsönösen megállapított határidőket, kivéve, ha a tagállam vagy az érdekelt felek által benyújtott információk váratlan problémákat vetnek fel.

4.2. Alkalmazási kör és határidők

23. A kölcsönösen elfogadott tervezést alapvetően olyan, kifejezetten újszerű, műszaki szempontból összetett vagy egyéb módon kényes esetekben alkalmazzák csak, amelyeknél a bizottsági szolgálatok a bejelentést megelőző szakasz végén képtelenek világos előzetes értékelést adni. Ilyen esetben a bejelentést megelőző szakasz végén kölcsönösen elfogadott tervezésre kerül sor, és azt követően tesznek hivatalos bejelentést.
24. Az érintett tagállam kérésére azonban a bizottsági szolgálatok és a tagállam a hivatalos vizsgálati eljárás kezdetén megállapodhat abban, hogy az ügy további kezelése során is alkalmazzák a kölcsönösen elfogadott tervezést.

5. A BEJELENTETT INTÉZKEDÉSEK ELŐZETES VIZSGÁLATA

5.1. Információkérés

25. A vizsgálat menetét egyszerűsítendő, a bizottsági szolgálatok arra törekednek majd, hogy az előzetes vizsgálati szakaszban együttesen küldjék meg az információkéréseket. Ezért alapvetően csak egy átfogó információkérésre kerül sor, amelyet a bejelentés dátumától számított 4–6 héten belül kell megküldeni. Ha a kölcsönösen elfogadott tervezés keretében nem állapodtak meg másként, akkor a bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel lehetővé teszi a tagállam számára, hogy teljes bejelentést nyújtson be, csökkentve ezáltal a további információkérés szükségességét. A Bizottság ezt követően azonban még tehet fel kérdéseket, elsősorban a tagállami válaszok egyes pontjaival kapcsolatban, ez azonban nem jelenti szükségszerűen azt, hogy a Bizottság súlyos nehézségekkel szembesül az ügy értékelése során.
26. Amennyiben a tagállam nem küldi meg a kért információkat az előírt határidőn belül, akkor egy emlékeztető kérést követően rendes esetben sor kerül a 659/1999/EK 5. cikkének (3) bekezdésében foglaltak alkalmazására, és a tagállamot értesítik arról, hogy bejelentését visszavontnak tekintik. Rendes esetben az előírt feltételek teljesülésekor, általánosságban pedig legkésőbb két információkérő kör lebonyolítása után meg kell indítani a hivatalos vizsgálati eljárást.

5.2. Az előzetes vizsgálat kölcsönös megegyezéssel történő felfüggesztése

27. Bizonyos körülmények között az előzetes vizsgálat felfüggeszthető a tagállam kérésére, amennyiben az szeretné módosítani a projektet és összhangba hozni az állami támogatásra vonatkozó szabályokkal, vagy közös megegyezéssel. Felfüggesztés csak előre meghatározott időtartamra engedélyezhető. Amennyiben a tagállam a felfüggesztési időszak lejártáig nem nyújtja be a teljes, első látásra összegeveztethető projektet, a Bizottság ott folytatja az eljárást, ahol abbahagyta. Az érintett tagállamot rendes esetben értesítik arról, hogy a Bizottság a bejelentést visszavontnak tekintik, vagy – súlyos kétségek felmerülése esetén – haladéktalanul megindítja a hivatalos vizsgálati eljárást.

5.3. Az aktuális helyzetről való tájékoztatás

28. A bejelentő tagállam saját kérésre értesítést kap a folyamatban lévő előzetes vizsgálat aktuális helyzetéről. A tagállamokat felkérjük, hogy a kapcsolatfelvételbe vonják be az egyedi támogatások kedvezményezettjeit is.

6. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS

29. A hivatalos vizsgálat tárgyát képező esetek általános összetettségének fényében a Bizottság elkötelezte magát, hogy abszolút prioritásként javítja e szakasz átláthatóságát, kiszámíthatóságát és hatékonyságát, hozzájárulva ezzel a modern üzletmenet szükségleteivel összhangban álló, érdemi határozathozatalhoz. Ezért a Bizottság minden, a 659/1999/EK rendelet keretében rendelkezésére álló eszköz hatékony alkalmazásával egyszerűsíteni fogja a hivatalos vizsgálatok lefolytatását.

6.1. A határozat közzététele és az érdemi összefoglaló

30. Amennyiben az érintett tagállam nem kéri a bizalmas információk törlését, a Bizottság arra törekszik, hogy a határozat elfogadásának napjától számított két hónapon belül közzétegye a hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozatot és az érdemi összefoglalókat.
31. Amennyiben nincs egyetértés a bizalmas kezeléssel kapcsolatban, a Bizottság az állami támogatásokat érintő határozatokban érvényesítendő szakmai titoktartásról szóló, 2003. december 1-jei közleményben⁽¹⁾ megfogalmazott alapelveket alkalmazza, és arra törekszik, hogy a határozat elfogadását követő lehető legrövidebb időn belül közzétegye azt. Ugyanez vonatkozik valamennyi végső határozat közzétételére is.
32. Az eljárás átláthatóságának javítása érdekében a tagállamot, a kedvezményezettet és az egyéb érdekelt feleket (különösen az esetleges panaszosokat) értesítik a bizalmas kezeléssel kapcsolatos bármilyen egyet nem értésből következő valamennyi késedelemről.

6.2. Az érdekelt felek észrevételei

33. A 659/1999/EK rendelet 6. cikke szerint az érdekelt feleknek meghatározott, a hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozat közzétételi időpontjától számított, általában egy hónapot meg nem haladó határidőn belül kell észrevételeiket megtenni. Általában e határidő nem hosszabbítható meg, így a szolgálatok rendszerint nem fogadják el az érintett felektől – beleértve a támogatás kedvezményezettjét is – késve érkezett információkat⁽²⁾. Hosszabbítás csak kivételes, kellően megindokolt esetben – például nagy mennyiségű tényanyag benyújtásakor vagy a bizottsági szolgálatok és az érintett érdekelt fél közötti kapcsolatfelvételt követően – engedélyezhető.
34. A különösen összetett esetek vizsgálatához rendelkezésre álló tényanyag javítása érdekében a bizottsági szolgálatok továbbíthatják a hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozat másolatát meghatározott érdekelt feleknek (beleértve a szakmai vagy üzleti szövetségeket), és felkérhetik őket arra, hogy nyilvánítsanak véleményt az ügy konkrét aspektusairól⁽³⁾. Az érdekelt felek ilyen értelmű együttműködése teljesen önkéntes, de ha az érdekelt fél úgy dönt, hogy benyújtja észrevételeit, akkor ezt saját érdekében időben kell megtennie, hogy a Bizottság figyelembe vehesse azokat. Ezért a Bizottság felkéri az érdekelt feleket, hogy a határozat egy példányának megküldésétől számított egy hónapon belül küldjék meg válaszaikat. A Bizottság e határidőt követően nem vár további észrevételek benyújtására. Az érdekelt felekkel való egyenlő bánásmódot biztosítandó a Bizottság a támogatás kedvezményezettjét ugyanolyan módon kéri fel észrevételei megtételére. A tagállamok védekezéshez való jogának tiszteletben tartása érdekében a Bizottság továbbítja a tagállamhoz az érdekelt felektől érkezett észrevételek bizalmas adatokat nem tartalmazó változatát, és felhívja a tagállamot, hogy egy hónapon belül válaszoljon.

⁽¹⁾ HL C 297., 2003.12.9., 6. o.

⁽²⁾ A 659/1999/EK rendelet 10. cikke (1) bekezdésének sérelme nélkül.

⁽³⁾ Az általános ítélkezési gyakorlat szerint a Bizottságnak jogában áll, hogy a hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozat másolatát megküldje meghatározott érintett feleknek; lásd pl. a T-198/01. sz., Technische Glaswerke Ilmenau kontra Bizottság ügy (EBHT 2004., II-2717. o.) 195. pontját; a T-198/01R. sz., Technische Glaswerke Ilmenau kontra Bizottság ügyet (EBHT 2002., II-2153. o.); valamint a C-74/00 P és C-75/00 P. sz., Falck Spa és mások kontra Bizottság egyesített ügy (EBHT 2002., I-7869. o.) 83. pontját.

35. Annak érdekében, hogy a legalkalmasabb módon juttassuk el az érintett felek valamennyi észrevételét az érintett tagállamhoz, a tagállamokat felkérjük, hogy lehetőleg eredeti nyelven kérjék be ezen észrevételeket. A tagállam kérésére a bizottsági szolgálatok fordítást készítenek, ami befolyásolhatja az eljárás időtartamát.
36. A tagállamokat arról is tájékoztatják, ha egy érdekelt fél sem nyújt be észrevételt.

6.3. Tagállami észrevételek

37. A hivatalos vizsgálati eljárás időben való lezárása érdekében a Bizottság ragaszkodni fog a 659/1999/EK rendeletben erre a szakaszra meghatározott valamennyi határidő szigorú betartásához. Amennyiben valamely tagállam nem nyújtja be a Bizottság hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozatával és az érdekelt felek megjegyzéseivel kapcsolatos észrevételeit a 659/1999/EK rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében előírt egyhónapos határidőn belül, akkor a bizottsági szolgálatok azonnal emlékeztető levelet küldenek, amelyben egy további egy hónapos határidőt biztosítanak a tagállamnak erre a célra, és amelyben arról is tájékoztatják, hogy – kivételes esetektől eltekintve – a határidő további meghosszabbítására nincs lehetőség. Amennyiben az érintett tagállam nem ad érdemi választ, a Bizottság a rendelkezésére álló információk alapján hozza meg döntését, a 659/1999/EK rendelet 7. cikkének (7) bekezdésével és 13. cikkének (1) bekezdésével összhangban.
38. Amennyiben a támogatás jogellenes, és a tagállam nem nyújt be észrevételt a hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozattal kapcsolatban, akkor a Bizottság a 659/1999/EK rendelet 10. cikke alapján információnyújtási rendelkezést hoz. Ha a tagállam nem válaszol erre a rendelkezésre az abban megadott határidőn belül, akkor a Bizottság a rendelkezésére álló információk alapján hoz határozatot.

6.4. Felszólítás kiegészítő információk benyújtására

39. Különösen összetett esetekben nem zárható ki, hogy a bizottsági szolgálatoknak további információkat kell kérniük a tagállam által a hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozatra adott válaszban található információkon felül. A válaszadásra a tagállamnak egy hónapos határidőt fognak előírni.
40. Amennyiben a tagállam nem válaszol a megadott határidőn belül, a bizottsági szolgálatok azonnal emlékeztetőt küldenek, amelyben 15 munkanapban állapítják meg a válaszadás végső határidejét, és tájékoztatják az érintett tagállamot, hogy a határidő lejárta után a Bizottság a rendelkezésére álló információk alapján meghozza határozatát, vagy jogellenes támogatás esetén információnyújtási rendelkezést bocsát ki.

6.5. A hivatalos vizsgálat indokolt felfüggesztése

41. A hivatalos vizsgálat csak kivételes körülmények esetén és a bizottsági szolgálatok és az érintett tagállam közötti közös megegyezéssel függeszthető fel. Felfüggesztésre például akkor kerülhet sor, ha a felfüggesztést a tagállam hivatalosan kéri annak érdekében, hogy a projektet összhangba hozza az állami támogatásra vonatkozó szabályokkal, vagy ha a közösségi bíróságok előtt hasonló ügyekben jogvita van folyamatban, amelynek eredménye valószínűleg hatással lesz az eset értékelésére.
42. Felfüggesztésére rendes esetben csak egyszer kerül sor, a bizottsági szolgálatok és az érintett tagállam által közösen, előzetesen meghatározott időtartamra.

6.6. A végső határozat meghozatala és a hivatalos vizsgálat indokolt meghosszabbítása

43. A 659/1999/EK rendelet 7. cikkének (6) bekezdésével összhangban a Bizottság a lehető legnagyobb mértékben törekszik arra, hogy az eljárás megkezdésétől számított 18 hónapon belül határozatot hozzon. E határidő a Bizottság és az érintett tagállam közös megállapodásával meghosszabbítható. A vizsgálat meghosszabbítása különösen újszerű projektek vagy újszerű jogi problémákat felvető ügyek esetén lehet helyénvaló.
44. A 659/1999/EK rendelet 7. cikke (6) bekezdése betartásának biztosítása érdekében a Bizottság arra törekszik, hogy a tagállamtól érkező utolsó információt követően vagy az utolsó olyan határidőt követően, amelyen belül nem kapott információt, négy hónapon belül elfogadja a végső határozatot.

7. PANASZOK

45. A Bizottsághoz benyújtott panaszok bizottsági szolgálatok általi hatékony és átlátható kezelése rendkívüli fontossággal bír az állami támogatási eljárások valamennyi érintettje számára. A Bizottság ezért állította össze a bevált gyakorlatok kódexét, amelynek célja, hogy hozzájáruljon e közös célkitűzés eléréséhez.

7.1. A panaszbejelentő űrlap

46. A bizottsági szolgálatok szisztematikusan felkéri a panaszosokat, hogy a bejelentéshez használják a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján (http://ec.europa.eu/comm/competition/forms/sa_complaint_en.html) elérhető új panaszbejelentő űrlapot, és a kitöltéssel egy időben nyújtsák be a panasz bizalmas adatokat nem tartalmazó változatát is. A hiánytalanul kitöltött űrlap benyújtása segíti a panaszosokat a bejelentés minőségének javításában.

7.2. A panaszok vizsgálatának várható időtartama és eredménye

47. A Bizottság mindent megtesz annak érdekében, hogy a panasz beérkezésétől számított tizenkét hónapos várható időtartamon belül kivizsgálja azt. Ez az időtartam nem kötelező érvényű. Az egyes ügyek körülményeitől függően meghosszabbíthatja a panasz kivizsgálását, ha a panasz benyújtójától, a tagállamtól vagy harmadik felektől további kiegészítő információra van szükség.
48. A Bizottságnak jogában áll, hogy a benyújtott panaszokat – például az állítólagos jogsértés mértéke, a kedvezményezett vállalkozás mérete, az érintett gazdasági ágazat vagy hasonló panaszok fennállása alapján – különböző sürgősségi kategóriákba sorolja ⁽¹⁾. A rá nehezedő munkatehertől függően, és azon jog birtokában, hogy meghatározhatja a vizsgálatok sorrendjét ⁽²⁾, a Bizottság tehát elhalaszthatja a nem prioritásként kezelendő intézkedések kivizsgálását. A Bizottság tehát arra törekszik, hogy elvileg tizenkét hónapon belül elvégezze a következőket:

- a) prioritásként kezelt esetekben a 659/1999/EK rendelet 4. cikke értelmében határozatot fogad el, amelynek másolatát továbbítja a panaszoshoz;
- b) nem prioritásként kezelendő esetben első adminisztratív levelet küld a panaszosnak, amelyben kifejti előzetes meglátásait. Az adminisztratív levél nem a Bizottság hivatalos álláspontját tartalmazza, hanem csak a bizottsági szolgálatok által a rendelkezésükre álló információ alapján előzetesen kialakított véleményt, amely a levél keltétől számított egy hónapon belül a panaszos által adott esetben benyújtásra kerülő további észrevételek függvényében módosulhat. Amennyiben az előírt idő alatt a panaszos nem nyújt be további észrevételt, a panaszt visszavontnak fogják tekinteni.

⁽¹⁾ A C-119/97. sz., Ufex és mások kontra Bizottság ügy (EBHT 1999., I-1341. o.) 88. pontja.

⁽²⁾ A T-475/04. sz., Bouygues SA kontra Bizottság ügy (EBHT 2007., II-2097. o.) 158. és 159. pontja.

49. Az átláthatóság jegyében a bizottsági szolgálatok minden tőlük telhetőt megtesznek azért, hogy a panasz beérkezésének dátumától számított két hónapon belül tájékoztassák a panaszost arról, milyen mértékű prioritást élvez beadványa. Megalapozatlan panasz esetén a bizottsági szolgálatok a panasz beérkezésétől számított két hónapon belül tájékoztatják a panaszost arról, hogy nem áll rendelkezésre elegendő ok az azzal kapcsolatos véleménynyilvánításra, valamint hogy további fontos észrevételek egy hónapon belüli benyújtásának hiányában a panaszt visszavontnak fogják tekinteni. A jóváhagyott támogatásokra vonatkozó panaszokat illetően a bizottsági szolgálatok szintén arra törekednek, hogy a panasz beérkezésétől számított két hónapon belül válaszoljanak a panaszosnak.
50. Emlékeztetjük a panaszosokat, hogy jogellenes támogatás esetén kezdeményezhetik, hogy a nemzeti bíróságok járjanak el, amelyek elrendelhetik az ilyen támogatás felfüggesztését vagy visszafizettetését ⁽¹⁾.
51. Adott esetben a panasz nem bizalmas változatát továbbítják az érintett tagállamnak, hogy az megtehesse észrevételeit. A tagállamokat és a panasztevőket rendszeresen tájékoztatják a panasz feldolgozásáról vagy lezárásáról. Cserébe felkérjük a tagállamokat, hogy tartsák be a hozzájuk továbbított panaszokkal kapcsolatos észrevételek benyújtására és a tájékoztatásnyújtásra megszabott határidőket. A tagállamokat arra is felkérjük, hogy lehetőségeikhez mérten fogadják el a panaszok eredeti nyelven történő továbbítását. A tagállam kérésére a bizottsági szolgálatok fordítást készítenek, ami befolyásolhatja az eljárás időtartamát.

8. BELSŐ HATÁROZATHOZATALI ELJÁRÁSOK

52. A Bizottság elkötelezett a belső határozathozatali folyamat egyszerűsítése és további javítása mellett annak érdekében, hogy hozzájárulhasson az állami támogatási eljárások általános rövidítéséhez.
53. Ennek érdekében a belső határozathozatali eljárásokat a lehető leghatékonyabban alkalmazzák majd. A Bizottság a határozathozatali eljárások optimalizálása érdekében felülvizsgálja a jelenlegi belső jogi kereteket is.
54. A bizottsági szolgálatok állandó felülvizsgálat alatt tartják majd belső határozathozatali gyakorlatukat, és szükség esetén módosítják azt.

9. JÖVŐBENI FELÜLVIZSGÁLAT

55. Az eljárásokra vonatkozó bevált gyakorlatok csak akkor lehetnek hatékonyak, ha a Bizottság és a tagállamok közösen kötelezettséget vállalnak arra, hogy rendíthetetlenül folytatják az állami támogatások vizsgálatát, betartják a vonatkozó határidőket, és ezáltal biztosítják az eljárások szükséges átláthatóságát és kiszámíthatóságát. Ez a kódex és a benne foglalt bevált gyakorlatok jelentik az első lépést e közös kötelezettségvállalás irányába.
56. A Bizottság a kódexet 2009. szeptember 1-jétől alkalmazza a neki bejelentett vagy más úton a tudomására hozott intézkedésekkel kapcsolatban.
57. Sor kerülhet a kódex felülvizsgálatára egyrészt az állami támogatási eljárás alapjául szolgáló jogszabályi, értelmezési és igazgatási intézkedések vagy az európai bíróságok joggyakorlata változásának figyelembevétele érdekében, másrészt a kódex alkalmazása során gyűjtött tapasztalatok kódexbe foglalása érdekében. A Bizottságnak szándékában áll továbbá, hogy rendszeres párbeszédet folytasson a tagállamokkal és egyéb érdekelttel, általánosságban a 659/1999/EK rendelet alkalmazása, különösen pedig a bevált gyakorlatok e kódexének alkalmazása során gyűjtött tapasztalatokról.

⁽¹⁾ Lásd az állami támogatásra vonatkozó jogszabályok nemzeti bíróságok általi végrehajtásáról szóló bizottsági közleményt.